

20/11/2017

לכבוד: ועדת המכרזים המשרדית

בקשה למיזם משותף עם המכון הישראלי לחדשנות – הקמת קהילת חדשנות בתחום החקלאות

מצורפת בזאת בקשה לוועדת המכרזים לאישור מיזם משותף בין משרד הכלכלה למכון הישראלי לחדשנות וחברה (ע"ר) בדבר הקמה והפעלת קהילת חדשנות בתחום החקלאות.

תפקיד קהילת חדשנות הוא לאפשר את הקמתו וביסוסו של אקו סיסטם משמעותי הפועל סביב תחום תוכן מסוים וספציפי, מתוך מטרה לקדמו ולפתחו. אקו-סיסטם הוא רשת של ארגונים – כולל ספקים, לקוחות, מפעלים יצרניים, מוסדות אקדמיה וגופי ממשל שמעורבים בייצור או אספקת מוצר או שירות לחברה באמצעות תחרות וואו שיתוף פעולה. הקהילה מאגדת את כלל הגופים השונים המרכיבים את האקו-סיסטם והנוגעים לעניין, ויכולה לתמוך ואף להוביל תהליכי שינוי בענפי משק הקשורים לאותו תחום תוכן. הצלחת הקהילה נמדדת במספר חברי הקהילה, באיכות המפגשים, בתוצרים שלהם, וביכולת שלה לקדם את החברות העוסקות בתחום ולמשוך השקעות חדשות לישראל. בימים אלו אנחנו מייצרים אסטרטגיה לקהילות, ומדדי ביצוע.

מצורפת תכנית עבודה לשנת 2018 יחד עם התכנית התקציבית המאושרת על ידי עופרה ליברמן, סגנית החשב. כמו כן מצורף אישור ניהול תקין של העמותה לשנת 2017 וכן הצהרת עלויות להפעלת הקהילה.

מקורות תקציביים למיזם:

סה"כ עלות המיזם: 1,811,476 ₪

השתתפות המכון הישראלי לחדשנות: 905,738 ₪

השתתפות משרד הכלכלה: 905,738 ₪

בברכה,

נעמה קאופמן פס

המשנה למנכ"ל

עמותת המכון הישראלי לחדשנות וחברה (ע"ר)

תאריך 22/11/2017

לכבוד
משרד הכלכלה והתעשייה

הנדון: תצהיר – עלויות מיזם משותף קהילת חדשנות בתחום חקלאות ומזון

בהתאם לבקשתכם, הריני להצהיר ולאשר מדלקמן:

1. עמותת המכון הישראלי לחדשנות וחברה (ע"ר) מתחייבת לשאת בלפחות 905,738 ש"ח לשנה מתוך עלותו השנתית של המיזם שבנדון. מבלי לגרוע מהאמור, מתחייבות עמותת המכון הישראלי לחדשנות וחברה (ע"ר) כי בכל מקרה בגין כל שקל אשר ישקיע משרד הכלכלה במימון התכנית, תשקיע עמותת המכון הישראלי לחדשנות וחברה (ע"ר) שקל גם היא וזאת בהתאם להתייעצות משותפת ובתיאום שני הצדדים.
2. התחייבויותיה הי"ל של עמותת המכון הישראלי לחדשנות וחברה (ע"ר) יעמדו בתוקפן למשך 1 שנים מיום הקמת המיזם.
3. בשנת 2018 צפויה העמותה להשקיע תשע מאות וחמש אלף, שבע מאות שלושים ושמונה ₪ בתכניות קהילת חדשנות בתחום חקלאות ומזון, כפי שמוגדר במיזם המשותף, וזאת בכל המגזרים בהם העמותה פועלת.
4. מקורות המימון של העמותה הינם תרומות ובכלל זה תרומות במזומן, התחייבויות לתרומה או הכנסות ביישווה כספיי, ובלבד שטרשמו או עתידות להירשם בדוחותיה הכספיים של העמותה.
5. כמו כן העמותה מתחייבת כי לפחות 10% מחלקה במימון המשותף, יועמד באמצעות תרומות שאינן בשווה כסף.
6. זהו שמי, זו חתימתי והאמור לעיל אמת.

בכבוד רב ובברכה,
די"ר יונת מנחין מנכ"ל המכון

אישור

אני עויד קובי צפורה (מספר רישיון 16471) מרחוב כ"ס 6 תל אביב, מורשה חתימה של עמותת המכון הישראלי לחדשנות וחברה (ע"ר), הופיע בפני, מרגבי ארזות, מורשה חתימה של הקבועים בחוק אם לא תעשה כן, אישרה את נכונות תצהירי/ה דלעיל וחתמה/ה עליו בפני.

קובי צפורה, עו"ד
רישיון 16471

נובמבר 2017

תוכנית עבודה להקמת קהילת חדשנות בתחום החקלאות

א. מבוא

תחום החקלאות הוא אחד האתגרים הגדולים ביותר של המאה העשרים ואחת. גידול האוכלוסין בעולם במקביל לשינויי אקלים ותהליכי מדבור מעצימים את חשיבות הנושא בשיח העולמי. להערכת מומחים יידרש גידול של 70% בהיקף היצור העולמי בתחום במזון בארבעים השנים הקרובות. שינויים אלו, לצד עלייה בתוחלת החיים, והתגברות הדרישה הצרכנית לפיתוח מזון בריא מעלים את הצורך בחדשנות בחקלאות.

היכולת לספק מזון באיכות מספקת ובמחיר סביר היא אתגר מערכתי הדורש התייעלות ושיפור טכנולוגי בכל אחד משלבי שרשרת הערך ופיתוח טכנולוגיות חדשנות לאינטראקציה יעילה בין השלבים השונים. אתגרים מרכזיים הנגזרים מתפישה זו הם: הגברת יעילות בשימוש בשטחי גידול קיימים והפחתת השימוש במשאבים; טיפול באיבוד מזון ובזבז מזון; ייצום מודלים אלטרנטיביים לייצור וגידול של גידולים חקלאיים והפחתת הפגיעה באיכות הסביבה.

ריבוי של מודלים עסקיים ומגוון טכנולוגיות צפויים לשנות את תחום החקלאות תוך מעבר מסביבה תעשייתית וסביבה אגררית (בעולם המתפתח) לסביבה עתירת ידע. מעבר זה מתאפיין בשינוי דרמטי בסביבת הפעילות ובמבנה היכולות כאחד. שינוי מסוג זה הינו מורכב ומתאפיין בכשלי שוק רבים ומאידך, לתחומים אלה הזדמנויות רבות המצויות בהתפתחויות טכנולוגיות שונות כגון: ביג דאטה, שימוש באמצעי ייצור אוטומטיים וברובוטיקה, מערכות ניהול "חכמות" לאורך שרשרת הערך, חישה וניטור מרחוק ופיתוח תחום הנדסת חומרים וביו-טכנולוגי ועוד.

במסמך זה נראה כי גם בנושא זה לישראל (כסביבה עם שחקנים רלוונטיים) הזדמנות גדולה בקידום התחום והיא יכולה להפוך את תחום החקלאות למנוע צמיחה. זאת לאור חוזקתה במסורת של ידע בתחום זה, גידול של יזמים בתחום ותעשיית היי-טק חזקה, לצד קירבה גיאוגרפית בין התעשייה, שטחי הגידול והמעבדות.

ב. תחומים במיקוד

תחום החקלאות מאופיין בריבוי תחומים ומגוון תחומים והתמחויות. לאור זאת, הפעילות צפויה להתמקד בתחומים בהם יש גם פוטנציאל לפריצת דרך ושינוי וגם תחום שבו פעילות של קהילה תהיה אפקטיבית. לאחר מיפוי ראשוני, הוחלט להתמקד בתחומים הבאים:

- **חקלאות "חכמה"/מדויקת (Smart farming)** – כלים טכנולוגיים ודיגיטליים שהופכים את השדה/זירת הגידול למדויקת יותר באמצעות השימוש בתוכנה, חומרה, ענן, IOT, חיישנים, big data וכו', במטרה להגדיל את היבול, לחסוך בתשומות ולהקטין את הפגיעה באיכות הסביבה.

- **אוטומציה ורובוטיקה – תחום שמקדם כלים ומוצרים אוטונומיים בשלבי הגידול והייצור לסיוע בהגברת תפוקה, דיוק, מניעת תקלות וסעויות אנוש באמצעות מיכון מתקדם וחיבור של טכנולוגיות מעולמות אחרים (תחבורה וכו').**
- **שרשרת האספקה ולוגיסטיקה – תחום שיאפשר שליטה ובקרה טובה יותר על שימור התוצרת, האחסון השינוע של התוצרת, הארכת חיי המדף, אריזה מותאמת ועד לשלב האכילה. כל אלה יובילו למניעת אובדנים בתהליך ויקדמו בטחון ובטיחות של המזון הזמין (food security & safety).**
- **מודלים אלטרנטיביים לייצור ולגידול חקלאי – כמות המשאבים שהולכת ומדלדלת, שטחי הגידול המוגבלים, לצד הצורך להפקת כמות רבה יותר של מזון, מחייבת חשיבה על מודלים אחרים לגידולים חקלאיים. חידושים טכנולוגיים ודיגיטליים מסייעים ביצירת זירות חדשות לגידול ולהפקת מזון. למשל, חקלאות עירונית, חקלאות ימית וכו'.**

ג. קהילת חדשנות חקלאות : רצינול

המשימה של קהילת החקלאות היא יצירת Eco system לקידום פתרונות חדשניים לאתגר החקלאות באמצעות קהילת חדשנות ארצית. זאת תוך פיתוח תשתיות להעברת ידע, יצירת שיתופי פעולה וקידום משותף של החברות (הן היזמים והן התעשייה הקיימת) על מנת להתמודד עם האתגר. המטרות המרכזיות וארוכות הטווח של קהילה זו, הן:

- פיתוח תעשייה חדשה מבוססת חדשנות.
- חיזוק האקוסיסטם בתחום פעילות הקהילה באזור נתון.
- בניית קהילה מקומית של מקדמי חדשנות אשר ידעו להוביל שינוי.
- קידום חדשנות במערך השירותים האזורי/חברות מרכזיות בתחומים שבהם עוסקות הקהילות.

ד. קהילת חקלאות : אסטרטגיה

הגישה האסטרטגית של הקהילה מתמקדת בשני צירים מקבילים אשר יתנהלו במקביל :

- פיתוח קהילת החדשנות הארצית שנועדה למצב את ישראל כמקור חדשנות גלובלי.
- פיתוח אזוריים בישראל באמצעות מיקרו זירות חדשנות כאמצעי להטמעה וכמוקד פעילות של יזמים בתחום.

פיתוח קהילת חדשנות ארצית:

הקמת קהילה בתחום החקלאות - של השחקנים הרלוונטיים בישראל (וגם בעולם) בתחום החקלאות: יזמים, חקלאים וארגוני חקלאים, אקדמיה, משקיעים, חברות לציד חקלאי, תעשיית המזון ומערכות קמעונאיות, גורמים ממשלתיים רלוונטיים וכו'. הפעילות הארצית תכלול החלפת ידע, היכרות עם הצרכים, יצירת שיתופי פעולה ופיתוח כלל התחום בישראל, במטרה לקדם את החברות שמפתחות טכנולוגיה פורצת דרך. לקהילה זו יערכו אירועים שוטפים בנושאים השונים על מנת לקדם תחומים קיימים ולקיים חשיבה משותפת ביחס לתחומים חדשים ול"יבוא" שחקנים חדשים רלוונטיים מתחומים אחרים שסייעו בקידום התחום.

פיתוח מיקרו זירות חדשנות:

סביב ארגון ניתן לפתח קהילת חדשנות, אשר תצור ערך משותף לארגון וליזמים השואפים לפתח מענה אפקטיבי לאתגר משותף. לשם פשטות הדין נכנה את הארגון הזה כעוגן לחדשנות. גישה זו יעילה במיוחד לקידום ויצירת יתרון מבחינת היזמים לאזורים שונים בארץ הרחוקים מהמרכז. המטרה היא לחזק אזור באמצעות הקמת זירות ייחודיות אשר יפכו אותו לאטרקטיבי בעיני היזמים אשר רוצים לפתח טכנולוגיות חדשניות ואלה שיעדיפו לבנות את המוצרים בסביבה תומכת מצד אחד וכאמצעי לפתרון בעיות ואתגרים שקיימים בפעילות החברות המרכזיות והגדולות שפועלות באותו אזור ומוכנות לנסות פתרונות חדשים (early adopters), מצד שני.

המשימה של המכון והקהילות בהקשר זה היא יצירת Eco system לעידוד וקידום הטמעת פתרונות חדשניים באמצעות בניית מגוון קהילות חדשנות קטנות סביב ארגוני עוגן באזור נתון. זאת תוך פיתוח תשתיות להעברת ידע, יצירת שיתופי פעולה והיכרות עם מיזמים ויזמים פוטנציאליים שיוכלו לתת מענה לאתגרים שעולים. המטרות המרכזיות וארוכות הטווח של קהילה זו, הן:

1. פיתוח תעשייה חדשה מבוססת חדשנות.
 2. חיזוק האקוסיסטם בתחום פעילות הקהילה באזור נתון.
 3. בניית קהילה מקומית של מקדמי חדשנות אשר ידעו להוביל שינוי.
 4. קידום חדשנות במערך השירותים האזורי/חברות מרכזיות בתחומים שבהם עוסקות הקהילות.
- להלן שלבי העבודה העקרוניים במסגרת המתודולוגיה על מנת לקדם זירות חדשנות ממוקדות:

בטוח הקצר:

1. **איתור ומיפוי של ארגונים מרכזיים בתחום הפעילות באזור נתון** – זאת על מנת לייצר רשימה של שחקני עוגן פוטנציאליים לתהליך שמהם ייבחר הארגונים לזירות חדשנות.
2. **הגדרת האתגרים שמעסיקים את הארגונים הגדולים ומיפוי היכולות שלהם** על מנת לקדם את היזמים שינסו לטפל בסוגיה.
3. **"מכרז" לקבוצה נבחרת של ארגוני עוגן פוטנציאליים** – שלב זה נועד על מנת לצמצם את הארגונים שנבחרו על מנת לעבוד עם הארגונים האפקטיביים ביותר בהיבט של קידום המענה לאתגר, הפתרון, היזם והמוצר. מטרתו של ה"מכרז" הוא להציג בפני החברות את הרציונל, המתווה והאתגר ובאמצעות סדרה של פרמטרים שייבחנו ויסננו את האפשרות של הארגונים יש והרצון לתת ליזמים מעטפת ליווי המוצר (שעשויה לכלול: תשתית פיזית, נכסים פיזיים הקשורים בפעילות, נכסי ידע/מחקר, ליווי, מימון וכו').
4. **סדנאות למידה/מפגשים על התחום** - נועדו כדי לאפשר לארגון לקדם הרחבת הידע, היכרות עם השוק ואיתור צרכים ייחודיים לארגון, זאת על מנת לעורר מודעות לפוטנציאל, ולקדם רצון לעבוד עם פתרונות חדשניים בתחום.
5. **הגדרת מיקוד לכל ארגון** – זיהוי הנשאים הפוטנציאליים למול אלו הרלוונטיים לארגון בפעילות העסקית, והגדרת נושא המאפשר לחבר סביבו יזמים מהאזור בפרט וגם יזמים אחרים.

6. **הפקת תחרויות אתגר - לקידום איתור פתרונות חדשניים לצרכים ארגוני העוגן וחיזוק הגורמים בתוך הארגונים והיזמים שמעוניינים לפעול בארגונים אלו.** אחד האתגרים הגדולים בניהול זירת חדשנות הוא יצירת סיפורי הצלחה, אשר מקדמים חדשנות בשתי רמות: הראשונה - חיזוק האמון ביכולת המערכת לקדם חדשנות מצד גורמים בתוך הארגון וגורמים ובאקוסיסטם. יצירת האמון יכולה להביא משאבים חדשים ושיתופי פעולה נוספים לתהליך. הרמה השנייה מתייחסת לשינוי ובנייה של תהליכי עבודה מקדמי חדשנות – במסגרת העבודה על סיפורי הצלחה ניתן להבין את התהליכים המונעים חדשנות בארגונים, מתוך מטרה לשנות אותם ולפתח תהליכי עבודה חדשים. על כן ישנה חשיבות להשקיע משאבים בליווי ומימון מספר ניסויים בטכנולוגיות פורצות דרך אשר יינתנו כפרס למיזמים הזוכים בתחרות.

בטוח הבינוני והארור:

7. **בניית מערכות ניהולית לקידום חדשנות – ליווי רציף של ארגוני העוגן בפיתוח מנגנונים ניהוליים, לבחינה, ניסוי והטמעה של פתרונות רלוונטיים לארגון.**
8. **הקמת קהילות מקצועיות (Communities of Practice) של מומחים / אנשי מקצוע –** מסגרת זו נועדה לצור קהילה מקצועית חזקה של אנשי מקצוע באיזור נתון, מכלל הארגונים באזור. הקהילה תעבוד בשיתוף על מנת לקדם את פוטנציאל החדשנות בתחום אחריותם, תאפשר להם לחלוק ידע על פתרונות שעבדו או שעובדים ותאפשר להם לצור עניין ליזמים להציג את השירותים שלהם כמו גם, לקדם יחדיו צרכים משותפים. פעילות קהילות תכלול מפגשים תקופתיים (אחת לחודש או חודשיים) הכוללת היכרות עם הפעילות הנוכחיות והצרכים והצגת טכנולוגיות חדשות בנושא.
9. **פיתוח קהילה של מובילי חדשנות בתחום בארגונים גדולים –** מטרתה של הקהילה הוא לפתח אנשי מקצוע אשר אחראיים בארגונים שלהם לקידום בחינה, ניסוי והטמעה של טכנולוגיות חדשנות בארגונים שלהם. הפעילות תכלול פיתוח סדנה ייעודית עבורם ומפגשים תקופתיים ללמידת צרכים ואתגרים, הצגת טכנולוגיות חדשניות וקידום משותף של פעילות לטיפול באתגרים משותפים.

ה. תקציב

תחום	פירוט	כמות	מחיר ליחידה	תכנון / יעד	
תשתית קהילה	ראש תחום (100% משרה)		300,000	1,166,576	
	מנהל קהילה (100% משרה)		252,000		
	ניהול ותמיכה של הנהלת המכון הישראלי לתדשנות - שכר יחסי עבור מנהל המכון העוסקים ב: פיתוח עסקי וקשרים בינ"ל (20% משרה - נשיא המכון) תמיכה מתודולוגית וליווי התקשרות עם שותפים בכירים (20% משרה - מנכ"ל המכון) ניהול תהליכי הטמעה, ניהול בספי של הקהילה, וליווי תוכניות עבודה (20% משרה - סמנכ"ל הטמעה במכון)		240,000		
	תקורה (6% מסך החוזה) עבור הנהלת חשבונות, רואי חשבון והוצאות אחרות בלי צפויות		102,536		
	מפיק אירועים (20% משרה)		47,040		
	גרפיקה, תקשורת ומדיה חברתית, ואתר		50,000		
	יחסי ציבור (20% מסך תשלום)		30,000		
	תשתית מדידת אפקטיביות, ורשימות (20% מסך תשלום)		25,000		
	שכירות ועלויות ניהול משרד		120,000		
	MEETUPS		6		
	משתתפים בכל מפגש		60		
שביעות רצון נדרשת (מתוך 5)		4			
מינימום קשרים משמעותיים בממוצע פר אדם		2			
כמות מרצים		3			
MEETUP	השכרת מקום לאירוע	6	5,000	156,400	
	ציוד להפקת אירוע	6	5,000		
	מרצים	24	1,000		
	כיבוד	6	5,400		
	צלם	6	1,000		
	150	משתתפים מועד המפגש			
אירוע חשיפה שנתי	השכרת מקום לאירוע		60,000	128,500	
	ציוד להפקת אירוע		44,000		
	מרצים	8	1,000		
	כיבוד		13,500		
	צלם		3,000		
2	מספר תחרימים				

150	נדשמים					
100	משתתפים					
2	אירועי כבל אירוע (אירוע אחך - 6 שעות)					
10-15	חברות משתתפות					
	תכנון / יום	ממון ליחידה	כמות	פירוט		
360,000	86,000	43,000	2	השכרת מקום לאירוע	+ האקתון אתגר	
	48,000	2,000	24	מנחים שופטים		
	36,000	18,000	2	ביבוד (בקר וצהריים)		
	10,000	5,000	2	צילום כולל וידאו		
	14,000	7,000	2	2 סדנאות תוכן		
	80,000	40,000	2	פרסים בספיים לשלושת הזוכים במקומות הראשונים (20/12/8)		
	86,000	43,000	2	השכרת ציוד להפקת אירוע		
941,576	ג"א		סה"כ עלות		סה"כ	
869,900	הוצאות אחרות					
1,811,476	סה"כ					
905,738	50% התכנון הישאר לחדשנות					
905,738	50% משרד הכלכלה					